

Leer ons bidden (*Genesis 18, 20-32; Lucas 11, 1-13; Overweging 24 juli 2022, Theo Brock*)

Wat is bidden? Hoe kan bidden ons leven verrijken? In zondagsvieringen hebben gebeden uiteraard een centrale plaats. De gebeden die we hier gezamenlijk uitspreken bevestigen onze band met de Eeuwige en met elkaar. Als voorganger doe ik dan ook mijn best om gebedsteksten te selecteren die passen bij het thema van de viering.

Buiten de zondagsvieringen is bidden voor mij een persoonlijke, private aangelegenheid, en dat geldt denk ik voor de meesten van ons. Regelmatig prevel ik in stilte het Onze Vader wanneer ik me ergens zorgen over maak – bijvoorbeeld een ziekte van een dierbare – of bij een gelukkige gebeurtenis – zoals de geboorte van een gezond kleinkind. Vaak ook is mijn bidden niet meer, maar ook niet minder, dan een woordeloze verzuchting of opluchting die ik met de Eeuwige wil delen.

Een belangrijke boodschap uit de Bijbellezingen van vandaag is dat het bij bidden om een vertrouwd en openhartig contact met God gaat, want dat is per slot van rekening de sleutel tot elke goede relatie. Maar toch, dat klinkt eenvoudiger dan het is. Het verschil met een medemens is dat je God fysiek niet ziet en hoort, en dus ook geen direct antwoord krijgt.

In de eerste lezing vernemen we desondanks dat Abraham heel vertrouwd met God omgaat, zelfs zo intiem, dat hij Jahweh ter verantwoording durft te roepen. Abraham onderhandelt met Jahweh om het lot af te wenden van de zondige steden Sodom en Gemorra. Abraham doet dit uit naam van een handjevol rechtvaardigen die mogelijk ook in deze steden wonen. Abraham onderhandelt met God ten gunste van anderen. Anderen die niet eens weten dat hij voor hen opkomt. In de eerste lezing spoort Abraham ons dus aan om met vertrouwen, ja zelfs vrijpostig, een beroep te doen op de goedheid van de Eeuwige. Bewust in de wereld leven en opkomen voor anderen, dat is het gebed van Abraham.

Bewust in de wereld leven en opkomen voor anderen: Ook in het evangelieverhaal maakt Jezus ons duidelijk dat bidden een manier van kijken is vanuit het perspectief van het spreekwoordelijke Gods Koninkrijk op aarde. Bidden kan geleerd worden blijkt uit het evangelie. *'Heer leer ons bidden'* vragen de leerlingen aan Jezus. Willen leren is bekennen dat je de wijsheid niet in pacht hebt en dat je bereid bent om datgene wat je denkt te weten bij te stellen. Blijkbaar hebben de leerlingen iets bijzonders gezien in de biddende Jezus. Van hem ging wellicht een grote rust uit: een diepe vrede en een innerlijke vreugde. Als de leerlingen vragen *"Heer leer ons bidden"* vragen ze eigenlijk aan Jezus, leer ons te kijken met jouw ogen, te leven met jouw gedachten, en te ervaren met jouw hart.

Als antwoord op de vraag *"Hoe moeten wij bidden"* geeft Jezus de woorden van het 'Onze Vader'. En sindsdien heeft dit gebed in vele talen en in alle uithoeken van de wereld geklonken. Jezus leert ons God aan te spreken als 'Vader', iemand bij wie je thuis bent. Om te kunnen bidden vraagt Jezus ons eerst weer kind te worden. Dat is niet zozeer een oefening van nederigheid, maar veeleer een oefening om eerlijk, onbevangen en met ongedwongen respect de Eeuwige tegemoet te treden.

We kunnen lang discussiëren over de vraag of God mannelijk of vrouwelijk is, maar deze vraag is niet wezenlijk. God laat zich niet in termen als vrouwelijk of mannelijk vangen. We gebruiken 'vader' omdat het verhaal opgetekend is een samenleving waarin de man de dienst uitmaakte. Door God aan te spreken als 'Vader', en met evenveel zeggingskracht kan het dus ook 'Moeder' zijn, komt God dichtbij, wordt God, die in wezen Liefde is, onze tochtgenoot.

De uitleg van Jezus gaat over vertrouwen, je veilig weten bij God zoals bij je vader en moeder. Je geaccepteerd voelen met al je mogelijkheden en beperkingen. Met Jezus bidden we dat Gods Rijk mag komen. We spreken de hoop en het geloof uit dat er ondanks alle onrecht een rechtvaardige wereld in het verschiet ligt. Zo te bidden helpt ons van het leven te maken wat Jezus ons voorgeleefd heeft, en er ons elke dag opnieuw voor in te zetten. En als we bidden voor 'ons' dagelijks brood dan doen we dat niet alleen voor onszelf maar ook voor de medemens. Als we het Onze Vader bidden vragen we niet in beproeving te raken, niet te worden beheerst door angst, niet te worden geregeerd door egoïsme, maar te beseffen dat we hier op aarde broeders en zusters van elkaar zijn. Niet voor niets bidden we tijdens iedere viering in deze kerk gezamenlijk het 'Onze Vader'. Het is goed om telkens weer bij de diepe betekenis van dit eenvoudige gebed stil te staan.

In het evangelie van vandaag hoorden we ook: *Wie vraagt, verkrijgt. Wie vraagt, verkrijgt.* Dat zijn verwarrende woorden. Hiermee wordt uiteraard niet bedoeld; 'vraag maar wat je wilt en je zult het krijgen'. De vraag dringt zich dan ook op "*Wat mogen wij persoonlijk verwachten van ons gebed?*" Ik denk dat als wij in ons gebed vragen voorleggen aan God, dat wij als het ware ook onszelf ondervragen. Ons bidden verandert niet zozeer de werkelijkheid van onze buitenwereld, maar veel meer die van onze binnenwereld, onze kijk op dingen, onze houding ten opzichte van wat er in onze nabijheid gebeurt.

Wie vraagt, verkrijgt. Wat krijg je dan? De laatste regel van het evangelie geeft het antwoord: *Uw vader in de hemel zal de heilige geest geven aan wie hem erom vragen.* Gods heilige geest staat voor kracht, wijsheid, inzicht, troost; om daarmee problemen het hoofd te bieden. In het gebed ontvang je Gods inspiratie om met jezelf in het reine te komen, om de goede keuzes te kunnen maken, om rechtvaardig en oprecht met mensen om te gaan, om elkaar te kunnen vergeven en nieuwe kansen te bieden, telkens weer.

Tot besluit, bidden geeft dus uiting aan wat je voelt. Je uit gevoelens die je met de Eeuwige, of een plaatsvervanger van de Eeuwige zoals Maria, wilt delen. Je bidt met woorden en gedachten, maar die uitingen zijn een aansporing voor jezelf. Zo wordt bidden alles wat er in je is, ook de twijfels, open leggen voor de Eeuwige, en daar dan kracht uit putten. Bidden is dan ook nooit een eindpunt. Bidden is ook "Amen" zeggen om dan gemotiveerder dan tevoren weer op weg te gaan.